

NYÜSZÍTÉS

Beszélgetés Allen Ginsberggel

A szabadság eleven szimbóluma egy alapfokú, a rántott húson felnőtt nemzedéket a zazen buddhizmus rejtelmeibe tessékélő szerzetesi előadás után enne valami hústalan levest, mondjuk olaszt és zöldségeset, lehetőleg egészen sótalant, s harapna hozzá teljes értékű, hántolatlan gabonából készült kenyéret, setétet, forrón, fokhagymával, avagy csak natúrát, hide-

„Jellemző, hogy az egyik legjobban prosperáló iparág a börtön. Nyilván azért, mert sehol a világon nem ül annyi ember, mint az Egyesült Államokban. Az elítélteknek ruha, börtön, cella, ágy, a foglároknak egyenruha, új bakancs, napos szolgálati lakás kell, nem beszélve a kübli és az ebédétkészlet dizájnjáról, a kulcsokról és a bilincsekről.”

gen. Merthogy a Kelet-Közép-Európában akcelerálódott nemzedékek ronggyá olvasott bibliáinak szerzője. Allen, gyakorló buddhista és vegetárius. Kapja is hamarost a maggyigyanus színű-szagú, nyolctoajos tésztaival kiadósított húsvest, kazalnyi fehér kenyérrrel – így elég kézenfekvő az első kérdés.

– Ez egyszer, s mindenkorra jól el van szúrva.

– Mi? A leves?

– Is.

– És még mi?

– Az amerikai ötvenes, hatvanas, hetvenes évek, meg a mi kilencvenesink. Elzúgtak forradalmaink. Jack Kerouac útjain ott a zsákcucca tábla, s bár behajtani nem tilos, de értelmetlen.

– Milyen szempontból? Az utat hiányolja, a szabadságot vagy a magyarországi privatizáció tisztességét?

– A szabadság tisztességét. Mintha kicsit elkurult volna önagsága, s kedvére sajátíthatná ki a mindenkorai hatalom, népnek, közakarataknak titulálva – a mindennapi cöveszt. Új kötetének címadó verse, a Kozmopolita üdvözlés már a beatnemzedék korosztályainak köreiben is számíthat szitokszónak, káromkodásnak, mert veszélyeztetni látszik a mély- és ősmagyar eredetű értékeket.

– Nem kell finomkodni, ezt nyugodtan nevezhetjük a fasizmus gyökereinek. A tévedések elkerülése végett, ez egyáltalán nem magyar találmány, éppúgy tetten érhető Amerikában, mint a világ bármely más táján, ne hogy azt higgye, hogy a vietnami háború óta egyetlen pillanatig is alább hagyott a faji, etnikai gyűlölködés, a feketéket nem viselik a fehérek, az íreket az angolok, a közel-keleti, a távol-keleti, a jugoszláviai konfliktusok mind erről szólnak. A latin-amerikaiak másodrangú állampolgárok az Egyesült Államokban. De fogalmazhatom még sarkosabban: minden ősi elemet leigázni és ellenségévé tenni próbálkozik a világ, mocskos a föld, a tűz, a víz, a levegő. Meg kell hagyni, a kísérletek eredményesek. A környezeti szennyezés nem múlik el nyomtalanul az agyokban, és megfordítva: a beteg agyak szüleményei figyelemre méltó írtást produkálnak a természetben. Tökmindegy, hogy iraki háború-

ról, műtrágyázásról, nukleáris hulladékról vagy szarajevói vérengzésről van-e szó. A végeredmény ugyanott és ugyanúgy érhető tetten. És persze nagyon messze vezet. Számomra csak az az elképesztő, hogy a világ legintelligensebb emberei sem látják át az összefüggéseket, ahogy a korábban remek verseket író Csóori Sándor sem veszi észre, hogy amikor „gyökértelességet” emleget, veszélyesen szabad utat enged Hitler és Sztálin ideológiáinak közössége felé, egy pillanat alatt válhat gyökértelessé, azaz ellenségévé a zsidó, a cigány, a néger, a buzi – s az ebből következő konzekvenciákat már mindannyian ismerjük.

– Mindezek alapján, Moloch, a bárányifjakat zabáló szörnyeteg, akinek pénz folyik az ereiben, kinek tíz ujja, tíz hadsereg, nemcsak hogy él, de jókat röhög a markában...

– Hogy mennyire, arra van néhány példám. A klerikális politikai jobboldal Amerikában egy homoszexuális püspökkel és az egykori FBI-főnökkel, Edgar Hooverrel szövetkezve minden kétséget kizárva megállapította, hogy a világot hajszálpontosan négyezer évvel Krisztus születése előtt teremtették. Az csak egy mellékmondatnyi kitétel érdemel, hogy Hoover is buzi volt, nem ebben leledzik a konfliktus gyökere, még csak nem is ezért szeretjük, vagy nem szeretjük őket, de tény és való, hogy ideológiájuk, nem utolsósorban a későbbi elnök, Bush által, valamint a dollármilliók jóvoltából akár az egyetemeken keresztül is beszívargott a republikánus pártba. Nem csoda, ha ettől a republikánus párt is két részre szakadt, az egyik a Rockefeller-féle liberális csoport, a másikkól nőtt ki az ultrajobboldali klerikális blokk. Később persze Bush is gyanúsán baloldallivá vált, sőt egyenesen megbízhatatlanná – s hogy ki milyen címkét kap utólag, az épp olyan téboly terméke Amerikában, mint Kelet-Közép-Európában. Amerikában is hat a recesszió, a gazdasági visszaesés minden szegmense, mint itt. Jellemző, hogy az egyik legjobban prosperáló iparág a börtön. Nyilván azért, mert sehol a világon nem ül annyi ember, mint az Egyesült Államokban. Az elítélteknek ruha, börtön, cella, ágy, a foglároknak egyenruha, új bakancs, napos szolgálati lakás kell, nem beszélve a kübli és az ebédétkészlet dizájnjáról, a kulcsokról és a bilincsekről. Nos, ha a börtönlobby a jövő lobbyja, akkor azon sem kell csodálkozni, hogy egymillió ember van éppen sitten, s talán az sem véletlen, hogy túlnyomó többségük – fekete. A sitten levők nyolcvan százaléka politikai üggyhez kötődik, méghozzá nem akármilyen politikai kampányhoz, hanem a kábítószerrel kapcsolatos ügyekhez. Ezeknek az embereknek jó része marihuána miatt ül. Jó lenne nem figyelmen kívül hagyni azt a nüanszt, hogy Bush volt Reagan elnök kábítószer elleni tanácsadója. De rács mögött vannak az utcai rablások résztvevői, sőt kísérletének kezdeményezői is. Ez persze helyes. Ugyanis kétségtelen tény, hogy a kemény narok, mint például a heroin vagy a kokain, tízezreket ölnek meg évente, de akkor kíváncsi lennék, hogy mi a fenét lehet kezdeni egy másik statisztikával? Mármint a dohányzás és az alkohol százezres nagyságrendű áldozataival, mert körülbelül ennyien pusztulnak el Amerikában a szubvencionált mezőgazdaság eme két illusztris termékétől. A kábítószer Amerikában csak morális szemfödő ahhoz, hogy minél több és pénzigényesebb új börtönt építhessen a hatalom. Mindez akár rendben is lenne, ha melleleg nem tudnánk pontosan, hogy éppen a kokain és a heroin forgalmazta jövedelemből támogatta a CIA a nicaraguai kontrákat, és ha véletlenül nem tudnánk, hogy a rendőrségre rendre beépültek a forgalmazók is, egészen föl, a Fehér Házig. És kár lenne azt hinni, hogy ezek afféle titkos, csak általam hozzáférhető adatok, jó tizenöt éve tudja mindenki, aki nem vak, aki nem csak a New York Times első vagy utolsó oldalát olvassa, de eljut a harmadik-negyedik oldal jelentéktelen kis cikkeiig is, láttuk már Busht és Norie-gát közös fotón közös fehér asztalnál kvaterkázni. Undorító hazugság az egész.

– Mégis, mindenki az amerikai stabilitás, a nagyhatalmi státust irigyli, még akkor is, ha látszólag büszke a kis országok vitathatatlan tehetőségeitől nyomatékos szellemi függetlenségére...

– Hagyjuk már az állítólagos gazdasági konjunktúrából adódó fen-sőbbséget! Amerika is szarban van gazdaságilag. Ugye a konzervatívok elvileg arról híresek, hogy képesek egyensúlyba hozni a költségvetést. Ehhez adalékul csak annyit, Roosevelt és Johnson mindössze csak száz-kétszázmillió dollárral növelte a költségvetés hiányát, de hála Reagan és Bush áldásos tevékenységének, ez az összeg együttesen négy-ötmilliárd dollárra emelkedett. Most valahol négyezer milliárdnál tartunk, ami nem csekélység, és nem is nagyon biztató.

– Félő, hogy a mi jövőnk is holmi költségvetési hiányokon, kis hazugságokon és nagy tévedéseken múlik. Ha sikeresen kezdődött aljas tranzakciókon, mínuszos hírekre szorított igazságokon áll vagy bukik minden, félő, hogy szarban marad a világ, és az emberiség menthetetlen.

– A magam részéről egy-kétszáz évvel adok a világnak, előbb-utóbb lakhatatlanná lesz, de nem kell abban reménykedni, hogy egyetlen hatalmas robbanással lesz vége az egésznek. Nem egy üvöltéssel kísért hatalmas detonáció vet véget a sárgolyónak, hanem inkább nyüszítő folyamat végén áll be a halál. Az emberiség külső és belső, mentális elszennyeződése tökéletesen megfeleltethető egymásnak – a szennyezett tudat nem marad megválaszolatlanul a környezet által – és megfordítva.

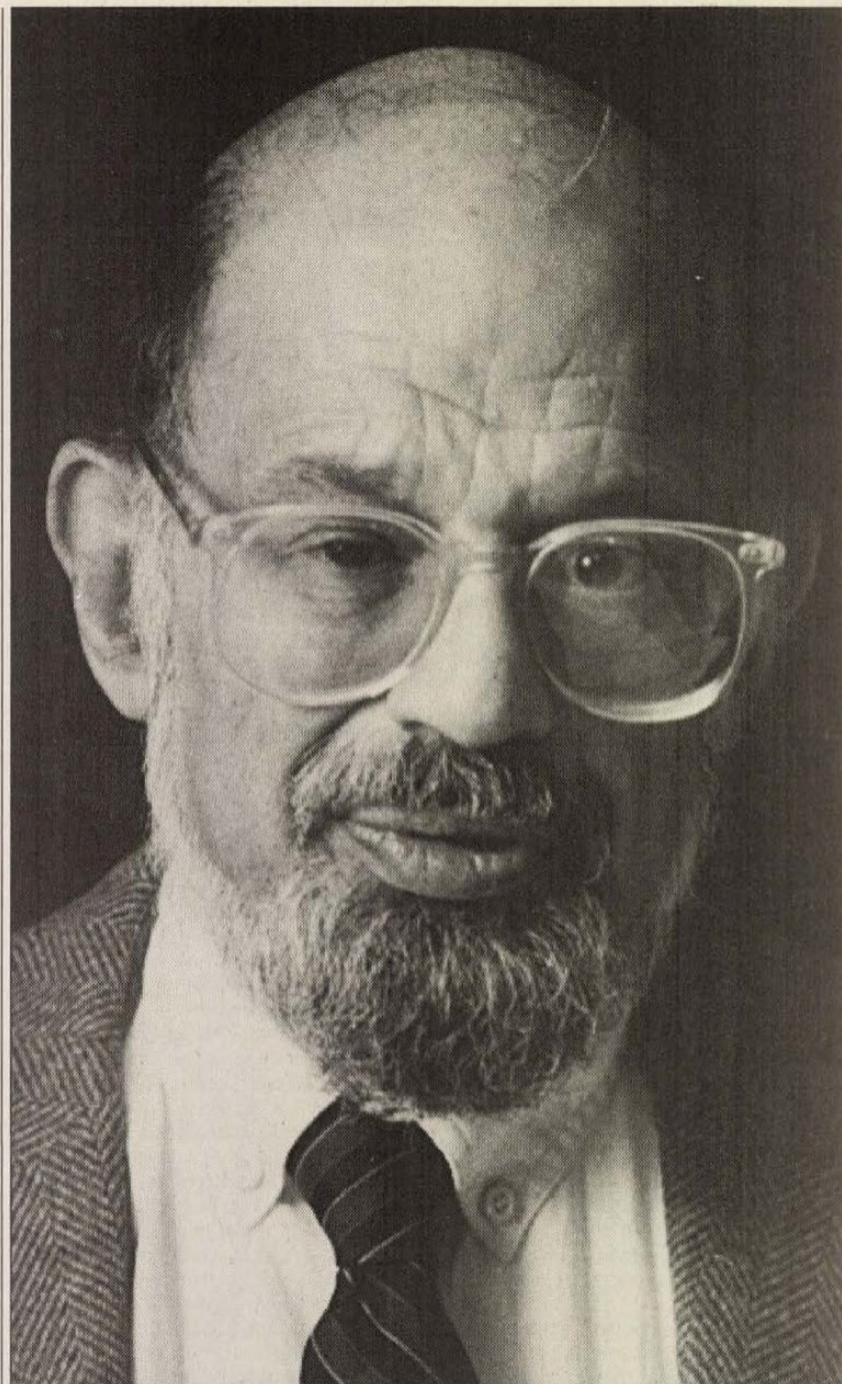
– Ha derülát pesszimizmusom minden tartalékát latba vetem, akkor sem látok jobb summázást, minthogy nekünk: annyi...

– Nono. Én a maga helyében még nem adnám fel...

– Rendben. Az ön nagyon szigorúan tisztességes, minden hatalmak által érintetlenül maradt költészete, a csontig-lényegig lúgozott sorok, a zazen buddhista testtartásra emlékeztető, minden sallangtól mentes, csak a lényegre törő verssorai, melyeknek, ha tetszik, búbjai az eget ostromolják, térdkalácsai viszont megveszekedetten földhözragadtak, s amelyek – hogy egyik klasszikus magyaritóját, Eörsi Istvánt idézzem – csak összehúzott szemmel, figyelmesen olvasva dolgozhatók fel, ellenszerei lehetnek az önpusztító tébolyoknak?

– Kedves magától, hogy végre észreveszi: ez a beszélgetés a politikától a költészeten át ívelő buddhizmusról szól. Léven gyakorló buddhista, immár több mint húsz éve, pontosan tudom, hogy bármely izgalommal telt mozdulat vagy kijelentés újabb izgalmat vonz, és ennek megfelelően bármely nyugalomban tett mozdulat eredménye a nyugalom, és ha valaki haragból cselekszik, annak következménye csak düh lehet.

– Bocssá meg nekem a nyilván megátkodottan kelet-közép-európai végkövetkeztést: az immár pocokot eresztett, joviális családfejjel sörivő szelidült hajdanvolt beatnemzedék immár a buddhizmus barikádjai

TEKNÓS MIKLÓS FELVÉTELE

mögé szorulva kénytelen védeni a nonkonformizmus igazát. Mivel praktikus harca ellehetetlenült, a volt szocialista világ kopaszodó forradalmárai is kis- vagy nagyvállalkozások létfenntartó menedékébe vonultak vissza, s ezzel önkéntelenül is elárulták világmegváltó internacionalizmusukat. Vagyis az első, a második és a harmadik út is bedugult.

– Tudja, mi megalapítottuk a Holt Költők, de még inkább az Eltestetlene-dett Költők Társaságát, amelynek névadója természetesen Jack Kerouac. A Szellemmé vált költők iskolája azt tanítja, hogy az első gondolat – a legjobb gondolat. Az első gondolat költeményei helyet kaptak számtalan zen buddhista iskolában, hétvégi szemináriumokon, terjesztik a meditatív tudást, s azt a fontos tant, hogy a költemény a tudat leírása. Ez pontosan megvilágítja az összefüggéseket a politika és a meditatív költészet között.

Tehát, ha valaki ezt gyakorolja, s ha megmutatja magát, érzelmeit, teljes gondolatvilágát, akkor a többiek bizonyosan nem félnék tőle. De ha egy politikus szavak, frázisok és propaganda mögé rejti, hogy mit gondol, akkor a minden kívülálló réteg rettegni fog, mert csak találgatja, hogy mit jelent a mi, a nekünk, az értünk. A tisztesség, az őszinteség az egyetlen megoldás a téboly ellen. A hátsó szándékok, a sumák nélküli gondolatfeltárás az egyetlen vakcina, a megelőző védekezés a paranoia ellen. Ha van kedve, hasonlítsa össze ezt az elvet a manipulált médiákkal. De fogalmazzunk tisztábban: csak a tisztesség vethet véget az üldözési mániának. Ha a nacionalizmusnak, a sovinizmusnak a gyökereit vágjuk el, alighanem megszabadítjuk az emberiséget az önpusztítás lehetőségétől is. Kévs dolog van, amit jobban utálok a siker „amerikai útjánál”, a század amerikai uralmánál, az amerikai önértéknél, az amerikai lehetőségeknél, az amerikai sikereknél, az úgynevezett amerikai vívmányoknál.

– Csak forduljunk magunkba, és szorgos generációnk mégis győzni fog? – Jaj, dehogys. Most kedjek mindent előlről? Szó sincs magunkba fordulásról. A lényeg a nem gyűlölköz, nem szeretek, nem választok elve.

A kutatás

A kutatás bebizonyította hogy a feketéknek alacsonyabbrendűségi komplexusuk van a fehérek vonatkozásában

A kutatás bebizonyította hogy a zsidók kizárólag pénzügyi kicsapongással foglalkozkodnak

A kutatás bebizonyította hogy a szocializmus egyetlen kudarc bárhol is prédikáltak

A kutatás bebizonyította hogy a Földet Krisztus előtt 4004-ben teremtették, isteni HÖRUKK

A kutatás bebizonyította hogy a veréb, a mész, a csirke, a disznó és a tehén homoszexuális magatartást tanúsít börtönbe zárva.

A kutatás bebizonyította hogy a villamoszék javítja a gyilkossági statisztikákat Illinois városaiban

A kutatás bebizonyította hogy a Keresztény Hit legfertőzőbb formája a baptista vallás

A kutatás bebizonyította hogy a fogorvoshoz járók 90%-ának rossz a foga

ha fogadat naponta háromszor hevesen keféled étkezés után sosem lesz odvas

a tejbepapírt reggeliző fehér amerikaiak 60%-a lelkiileg és testileg erősbödött és megifjult a század utolsó 3/5-ében

A kutatás bebizonyította hogy Hollywoodban készülnek minden idők legjobb filmjei, noha szexuális értelemben degeneráltak

Hogy az ENSZ // Jó // Rossz // Közönyös az amerikai érdekek szempontjából lkszelj be egyet

A kutatás bebizonyította hogy a homoszexualitás vétek, a lesboszi szerelem bűn a természet ellen.

A biszexualitást az amerikaiak 51%-a nem helyesli

A kutatás bebizonyította hogy a tévézők intelligenciájának csökkenése felülmúlja az Amazon, az Ucyali, az Usumascintla folyókánál élő bennszülöttekét akiknek nincs antennájuk

A kutatás bebizonyította hogy a bálnák és a delfinek magasabb intelligencia kategóriába sorolandók

hogy a Donald Wildman tiszteletes Amerikai Családi Intézetének tulajdonában lévő pornográf irodalom 35%-kal növelte a szexuális bűnözést az intézet könyvtárosaiban

hogy a tévékomédiákban látható erőszakos magatartás 100%-kal növelte az Elnöki Sajtóiroda szövívőjének megnyilatkozásaiban

az erőszakos szóhasználatot

és mindent összegezve a kutatás bebizonyította hogy az anyagi világegyetem nem létezik.